

සමාජ සංවර්ධනය සඳහා දෙමාපියන්ගේ කාර්යභාරය
පිළිබඳ බොද්ධ අධ්‍යයනයක්
බලන්ගොඩ ආනන්ද වන්දුකිරීති හිමි¹

හැඳින්වීම

වත්මන් සමාජය ඉතා වේගයෙන් ආස්ථික අරමුණු කෙරෙහිම ගමන් කරයි. මෙහිදී යුතුකම්, වගකීම්, සදාචාර සංවර්ධනය, ආධ්‍යාත්මික ගුණ වගාව යන ගුණාංශ රසක්ම පුද්ගලයාගෙන් ගිලිහෙමින් පවතී. එහි විපාක වශයෙන් සමාජය නානාවිධ අපරාධවලින් පිරි පවතී. පුද්ගලයා විසින් ඉටුකළපුණු යුතුකම් මැනවින් ඉටු නොවීම මේ අදාළ ප්‍රධාන සාධකයකි මෙහිදී පුර්ව ආචාර්යවරුන් වශයෙන් මවිපියන් නිවැරදිව තම දරුවන්ට මග පෙන්වීය යුතුය. එසේම දරුවන් වැඩිපුර සිටින පවුල් සංස්ථාව සමාජ සංවර්ධනයෙහිලා මහත් සේ හේතු වන බව සූත්‍ර දේශනා අසුළුරින් ද දැක්වීය හැකිය. දිස තිකායෙහි සිගාලක සූත්‍රය සංපුක්ත තිකායේ කුටික සූත්‍රය හා අප්‍රත්තක සූත්‍රය මේ නිදසුන් ය එසේම පුද්ගල පොරුමය හා මුදුදහමින් නිරදේශීත පවුල් සංස්ථාව පෝෂණයෙහිලා ඉවහල් වන උපදේශ රාඛියක්ම මෙම පර්යේෂණයට ඇතුළත් වේ.

පර්යේෂණයේ අරමුණ.

- දෙමාපිය කාර්යභාරය, දු දරු සභ්‍යතාව හා පවුලෙහි කාර්යභාරය පිළිබඳව වර්තමාන සමාජය තුළ විද්‍යාමාන වන අයහපත් ලක්ෂණ හඳුනාගැනීම.
- මවිපියන් තුළ පවත්නා දරුවන් අඩු පවුල වාසනාවන්ත බව, ඉගෙන්වීම පළවෙනි යුතුකම බව, සීමා රහිතව දරුවන්ගේ කටයුතුවලට දෙමාපියන් මැදිහත්වීම වැනි අයහපත් ආකළේප බැහැරකරලීමට මග පෙන්වීම.
- පවුල පිළිබඳ බොද්ධ සංකල්පය තුළින් ප්‍රකට වන සාධනීය ලක්ෂණ හඳුන්වාදීම.
- එම ලක්ෂණ ආශ්‍රිතව වර්තමාන සමාජය තුළ දෙමාපිය කාර්යභාරය සාධනීය ලෙස හැඩිගැස්වීම සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබා දීම.

¹ ප්‍රායෝගික බොද්ධ අධ්‍යයන අංශය, ශ්‍රී ලංකා හික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය, අනුරාධපුර.
bacananda@yahoo.co.uk

පරයේෂණ අවශ්‍යතාව

අතිධාවනකාරීව ආරථික අරමුණු ජය ගැනීමට වෙර දරන සමාජය සහැල්ලවෙන් සද්ධර්මයට අනුව ත්විත සාර්ථක කර ගැනීමට මග පෙන්වීම මෙම පරයේෂණයේ අවශ්‍යතාවයයි. නොයෙක් අදුරින් විකාති වී ඇති මිනිස් අවශ්‍යතා තිබුරදී කිරීම ද අතිරේක අවශ්‍යතාවයකි. පවුලෙහි හා දෙම්විපිය කාර්යභාරය පිළිබඳව වර්තමාන ශ්‍රී ලංකේය සමාජය තුළ ගැටු රසක් පැන තැගී ඇති බව පැහැදිලිය. එම ගැටු හේතු කොටගෙන සමාජය, සංස්කෘතික හා ආගමික වශයෙන් අර්ථා ඇති බව දැක ගත හැකිය.

පවුල නම් වූ සමාජ ඒකකය කිසියම් ආකාරයකට විසංවිධානයකට පත්ව ඇති හේයින් එකී තත්ත්වයන් මගහරවාලීම උදෙසා බොඳු දරුණනයෙහි ප්‍රකට වන පවුල පිළිබඳ සංකල්පය හා දෙමාපිය දුදරු කාර්යභාරය පිළිබඳ සාධකයන්ගේ වැදගත්කම ශ්‍රී ලංකේය සමාජයට හඳුන්වාදීමත් එම සංකල්පය මගින් ප්‍රකට වන ක්‍රියාකාරීන්වයන් කෙරෙහි දෙමාපියන් යොමුකරලීමත් කාලීන අවශ්‍යතාවක් සේ පරයේෂකයා හඳුනා ගනියි. එහේයින් මෙම පරයේෂණය සිදුකරලීම ඉතා වැදගත් ගාස්ත්‍රීය කාර්යයක් මෙන්ම සමාජය අවශ්‍යතාවයක් සපුරාලීමක් ද වන බව පරයේෂකයා විශ්වාසය පළ කරයි.

පරයේෂණ ක්‍රමවේදය

පරයේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස සන්ධාර විශ්ලේෂණය හාවිත කෙරේ. පරයේෂණ කේත්තුය වන්නේ සූත්‍ර පිටකයයි. අදාළ අරථකරා හා විකා ගුන්ථ ආදිය ද අවශ්‍ය තැන්හිදී හාවිත කෙරේ. එසේම පරයේෂණයට අදාළ ද්විතීයික මූලාශ්‍රයන් ද පරිභිලනයට ගැනේ.

අන්තර්ගතය

විස්තර පවුල හා න්‍යාෂ්ටික පවුල:

සියලු යාති මිත්‍රාදින්ගෙන් යුතු පවුල (විස්තර පවුල) හා මධ්‍යමියන් මෙන්ම දුව යුතා පමණක් සිටින පවුල (න්‍යාෂ්ටික පවුල) යන ක්‍රම දෙකින් බුදුභමට අනුගත පවුල් ක්‍රමය කුමක්දැ යි සාකච්ඡා කෙරේ.

දෙම්විපියන්ගේ කාර්යභාරය හා සමාජ සංවර්ධනය

දරුවන් බිජි කිරීම, ඔවුන්ට ඉගැන්වීම හා කටයුතු කරදීම දෙම්විපියන්ගේ පළමුවෙන් යුතුකම වශයෙන් බොහෝ දෙනෙක් සිතත්. බොඳු සූත්‍රාගත

තොරතුරුවලට අනුව දරුවා පවිත් වැළක්වීම හා පිහෙහි යෙද්වීම පළමු හා දෙවන යුතුකමිය. මේ බව විස්තරාත්මකව මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරේ.

පුද්ගල පොරුෂන්වය

සීමාන්තිකව දරුවාගේ සියලු කටයුතු දෙම්විපියන් විසින් ඉටුකිරීම නිසා දරුවා තුළ ගොඩනැගිය යුතු පොරුෂන්වය ගක්තිමත් නොවේ. විශේෂයෙන් තම ආත්මගක්තියට ගරු කරන බුදුහම තුළ දැක්වෙන මිනිස් හැකියාව වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරේ.

බෝද්ධ ජීවිතය

බුදුහම්න් නිර්දේශිත ලොකික වශයෙන් සාර්ථක දැනුම් ජීවිතයක් ගත කරන ආකාරය හා අනවශ්‍ය ලෙසින් අවට පිරිස් අනුකරණය කිරීමට යැම නිසා බෝද්ධ ප්‍රවූල විනාශ වන බවද අවධාරණය කෙරේ.

නිගමනය

නිවැරදි ප්‍රවූල් සංස්ථාව හඳුනාගෙන දෙම්විපියන් විසින් දරුවන් කෙරෙහි ඉටුකළ යුතු යුතුකම් මැනවින් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් ගැටලු රසක් විසඳා ගත හැකිය. එවිට දරුවා තම මධ්‍යපියන් කෙරෙහි මැනවින් ක්‍රියා කිරීමට නිරාපයෙන් ම පෙළඹෙනු ඇතේ. ඔවුනෙවුන්ගේ යුතුකම් හා වගකීම් මනාලෙස ඉටුවන කළුහි සමාජය සංවර්ධනය කරා ගමන් කරන බව මෙම පර්යේෂණය මගින් නිගමනය කරයි.

ප්‍රමුඛ පද: විස්තාන ප්‍රවූල, සමාජ සංවර්ධනය, දෙමාපිය කාර්යභාරය, බෝද්ධ ජීවිතය

ආක්‍රිත ග්‍රන්ථ

දීස නිකාය. (2005). බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා. දෙහිවල: බෝද්ධ සංස්කෘත මධ්‍යස්ථානය.

සංයුත්ත නිකාය. (2005). දෙහිවල: බෝද්ධ සංස්කෘත මධ්‍යස්ථානය.

සංයුත්ත නිකාය. (2005). දෙහිවල: බෝද්ධ සංස්කෘත මධ්‍යස්ථානය.

Anguttaranikaya, Part I, - (2005). Buddha Jayanti Tripitaka Series, Dehiwala: Buddhist Cultural Centre.